

*Спогади Зілковської Людмили Михайлівни**

Згадуючи Ірину Миколаївну Кучеренко, переді мною нібито з'являються певні сторінки книги, легкої для читання, але дуже глибокої за змістом. Тому що людина, з якою доля звела мене, була світлою та людяною...

Сторінка перша. На початку 2002 року, визначившись у якій спеціалізованій вченій раді буде відбуватись захист моєї кандидатської дисертації, приїжджаю до міста Києва, в Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Хвилююсь. Очікую зустрічі з вченим секретарем спеціалізованої вченої ради Д 26.236.02 Іриною Миколаївною. Всі попереджали, якщо Ірина (так її називали поза очі) документи не забракує – це вже п'ятдесят відсотків успіху. І коли вона з'явилась, її не можна було з кимось переплутати. Ірину Миколаївну було чутно ще зі сходів, вона з кимось перегукувалась, сміялась, йдучи коридором теж весело привіталась з кількома співробітниками. При першому ж погляді відчувалась масштабність її особистості. Її було багато в хорошому розумінні цього слова. Але зі мною привіталась стримано і, я б сказала, навіть суворо передивилась документи. І вже роблячи деякі зауваження, поступово пом'яшала. Не пам'ятаю про що саме, окрім підготовки документів, ми говорили, але добре пам'ятаю, як у чудовому настрої після зустрічі з Іриною Миколаївною телефонувала рідним...

Сторінка друга. Рік 2003. У нас, на економіко-правовому факультеті Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова, проходить науково-практична конференція. Тут вперше я слухала структурований виступ Ірини Миколаївни як науковця. Це вражало. І не тільки цікавістю проблематики, а й тим як їй вдавалось володіти аудиторією. Ірина Миколаївна у якійсь особливій, властивій тільки їй,

---

* Зілковська Людмила Михайлівна – кандидат юридичних наук, доцент, заступник декана економіко-правового факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова.

манері подавала матеріал – легко, доступно, з іронічно-гумористичними прикладами та коментарями. Згадується, що загалом день стояв чудовий і аудиторія, де відбувалось пленарне засідання, була налита сонцем. Але знову ж таки, її було багато, складалося враження, що це Ірина Миколаївна своїм позитивом заповнила аудиторію світлом. Наступного дня була прогулянка містом, обід на Дербасівській, анекдоти, сміх і головне дружні та теплі розмови.

Сторінка третя. 2004 рік. Ірина Миколаївна призначає зустріч у своєму офісі на проспекті Перемоги. Велика жінка в маленькому кабінеті, який вщент заповнений книгами! Таке собі гніздо мудрості. Поговорили про справи і можна було б йти, але Ірина Миколаївна не відпускає та запрошує на обід. Знову дивує усім: і робочою атмосферою, яка панує у офісі, і тим, що всі (включаючи водія) обідають разом прямо у офісі, у відведеному для цього місці – офісній столовій, і головне тим, що за столом – жарти, посмішки, відчувається її турбота про всіх присутніх. Її знову багато...

Сторінка четверта. Рік 2011. В Одеській національній юридичній академії початок засідання спеціалізованої вченої ради. До захисту на цей день призначені дві кандидатські дисертації. Приємною несподіванкою для мене стає зустріч з Іриною Миколаївною, яка була першим опонентом по одній із дисертацій, а я другим – по іншій. Не зручно визнавати, але чесно кажучи ми сіли поруч і проговорили весь час, за винятком часу наших виступів. Вона розповідала про племінників, про свої переживання за відділ, цікавилась моїми сімейними, робочими справами та науковими планами. Наполягала на необхідності працювати над докторською дисертацією. Ми навіть встигли обговорити варіанти формулювання теми. І тут вона змогла заповнити собою весь мій простір і мій мозок, її було по-доброму багато. Домовились повернутися до цієї розмови, але не судилося...

Навіть такі епізодичні зустрічі з Іриною Миколаївною Кучеренко – особистістю з безумовним даром дослідника та науковця, людиною з світлим, позитивним ставленням до

життя і людей, завжди залишаться в моїй пам'яті, як приклад,
на який хотілося б рівнятися.

Світла Вам пам'ять, Ірино Миколаївно!